

SPIS TREŚCI

Przedmowa	13
Prolog	15
Historia muzyki jako nauka	15
Periodyzacja dziejów muzyki	16
Początki muzyki	17

STAROŻYTNOŚĆ

Grecja	23
Znaczenie Grecji w obszarze kultur starożytnych	23
System dźwiękowy i notacyjny	24
Instrumenty muzyczne	27
Formy i gatunki	29
Zabytki muzyczne	32
Rzym	33
Izrael	35
Kultura muzyczna w innych ośrodkach	37

ŚREDNIOWIECZE

Periodyzacja epoki średniowiecza. Rola Kościoła w średniowiecznej Europie	41
Monodia średniowieczna — chorał gregoriański	44
Geneza i zakres nazwy „chorał gregoriański”	44
Cechy chorału gregoriańskiego	45
Msza	52
Oficjum	54
Tropy i sekwencje	55
Dramat liturgiczny	57
Systematyka śpiewów chorałowych	57
Muzyka świecka wczesnego średniowiecza	60
Muzyka Kościoła wschodniego	61
Początki wielogłosowości europejskiej — organum	62

Spis treści

<i>Ars antiqua</i>	66
Geneza nazwy. Ewolucja organum. Klauzula, konduktus	66
Początki motetu średniowiecznego	70
Rozwój notacji	72
Muzyka świecka — trubadurzy i truverzy	73
<i>Ars nova</i>	76
Ośrodki, twórcy, gatunki, rozwój notacji menzuralnej	76
Motet izorytmiczny	78
Wielogłosowa msza cykliczna	80
Muzyka świecka	81
Linearyzm polifonii średniowiecznej	84
Teoria muzyki w średniowieczu	86
Między średniowieczem a renesansem — okres burgundzki	89
Muzyka polska w średniowieczu	92
Kultura muzyczna w Polsce pogańskiej	92
W kręgu chorału gregoriańskiego	93
<i>Ars antiqua</i> w muzyce polskiej	95
Polska <i>ars nova</i>	100
Na przełomie średniowiecza i renesansu	103

RENEZANS

„Odrodzenie” czy nowa epoka w muzyce? Geneza nazwy epoki, granice czasowe, ośrodki, twórcy	113
Ogólna charakterystyka epoki renesansu	117
Muzyka religijna — podstawowe formy i najwybitniejsi twórcy	124
Motet	125
Msza	132
Kanon	140
Świecka muzyka wokalna	145
Pieśń	146
Madrygał	152
Muzyka instrumentalna	160
Renesans w muzyce polskiej	172
Polska kultura muzyczna w XVI wieku a europejski uniwersalizm sztuki	172
Organizacja życia muzycznego w XVI-wiecznej Polsce	175
Teoria muzyki w 1. połowie XVI wieku	178
Twórczość muzyczna w XVI wieku	180
Tabulatury organowe z 1. połowy XVI wieku	181
Msze i motety w 2. połowie XVI wieku	183
Pieśń w 2. połowie XVI wieku	185
Muzyka instrumentalna	190
Twórczość Mikołaja Zieleńskiego	194

BAROK

Geneza nazwy epoki, granice czasowe, periodyzacja	199
Barokowa sztuka akompaniamentu improwizowanego — <i>basso continuo</i>	202
Formy i gatunki barokowe	205

Spis treści

Przemiany tonalne i temperacja stroju muzycznego	209
Muzyka wokallyno-instrumentalna	212
Opera	212
Oratorium	219
Pasja	222
Kantata	223
Angielski <i>anthem</i>	226
Msza	227
Muzyka instrumentalna	230
Rozwój instrumentarium. Nowe funkcje instrumentów. Formy, gatunki .	230
Sonata	234
<i>Concerto grosso</i>	238
Koncert solowy	241
Suita	244
Wariacyjność w muzyce baroku	246
Fascynacja polifonią instrumentalną	249
Dwie największe indywidualności epoki baroku — Bach i Händel	252
Johann Sebastian Bach	253
Utwory wokallyno-instrumentalne	255
Utwory instrumentalne	259
Georg Friedrich Händel	264
Utwory wokallyno-instrumentalne	265
Utwory instrumentalne	271
Muzyka polskiego baroku	275
Główne zagadnienia — uwarunkowania historyczne, ośrodki, organizacja życia muzycznego, styl dawny i nowy	275
Twórczość wokallyno-instrumentalna	278
Twórczość instrumentalna	288

PRZEŁOM BAROKU I KLASYCYZMU

Specyficzne przemiany stylistyczne	293
Twórczość operowa	295
Muzyka klawesynistów francuskich	298
Klawesynowa twórczość Domenica Scarlattiego	301
Twórczość synów Johanna Sebastiana Bacha	303
Szkoły przedklasyczne	305

KLASYCYZM

Założenia estetyczne i cechy klasycyzmu w muzyce	311
Reforma operowa Christopa Willibalda Glucka	319
Klasycy wiedeńscy	322
Muzyka instrumentalna	326
Symfonia	327
Gatunki kameralne	340
Koncert instrumentalny	345
Sonata fortepianowa	351
Temat z wariacjami i technika wariacyjna	356
Muzyka wokallyno-instrumentalna	358

Spis treści

Kompozytorzy współcześni klasycom wiedeńskim	368
Klasycyzm w muzyce polskiej	371
Warunki życia muzycznego w Polsce w 2. połowie XVIII wieku	371
Muzyka sceniczna	374
Muzyka religijna	381
Pieśni i kantaty świeckie	387
Muzyka instrumentalna	391
Szkolnictwo w Polsce w 2. połowie XVIII i na początku XIX wieku	395
Polska kultura muzyczna w początkach XIX wieku. U progu romantyzmu	396
Józef Elsner, Karol Kurpiński	397
Inni kompozytorzy	404

ROMANTYZM

Romantyzm w sztuce XIX wieku	411
Cechy warsztatu kompozytorskiego. Harmonika i instrumentacja	419
Fazy rozwoju muzyki w XIX wieku. Różnorodność muzyki romantycznej	423
Kompozytorzy XIX wieku	425
Formy i gatunki solowe w romantyzmie	430
Pieśń solowa z towarzyszeniem fortepianu	430
Miniatura instrumentalna	438
Sonata. Wielkie formy solowe	447
Muzyka kameralna	450
Twórczość orkiestrowa	452
Kontynuacja tradycji klasycznych w symfonii	453
Programowa muzyka symfoniczna	458
Koncert instrumentalny i inne formy solowe z udziałem orkiestry	464
Opera i inne formy sceniczne	470
Ogólna charakterystyka	470
Francja	474
Włochy	476
Niemcy	479
Dramat muzyczny Wagnera i idea <i>Gesamtkunstwerk</i>	480
Kraje słowiańskie	485
Wielkie formy wokально-instrumentalne	487
Oblicze muzyki w ostatnich dekadach XIX wieku	489
Romantyzm w muzyce polskiej	493
Warunki życia muzycznego w Polsce w XIX wieku	493
Fryderyk Chopin	495
Polscy twórcy romantyczni w 1. połowie XIX wieku	512
Stanisław Moniuszko	513
Wiolinistyka w twórczości Henryka Wieniawskiego	521
Dwutorowość rozwoju muzyki polskiej w 2. połowie XIX wieku	525
Kompozytorzy Młodej Polski	532

XX WIEK

Uwagi ogólne	541
Impresjonizm	544
Ekspresjonizm	556

Spis treści

Dodekafonia	563
Syntezy stylistyczne po I wojnie światowej	571
Muzyka w Europie	571
Igor Strawiński	571
Kompozytorzy francuscy	574
Kompozytorzy włoscy	579
Kompozytorzy niemieccy	580
Béla Bartók	583
Kompozytorzy czescy	587
Siergiej Prokofiew i inni twórcy rosyjscy	589
Muzyka angielska	592
Muzyka amerykańska	594
Olivier Messiaen i jego uczniowie. Serializm i aleatoryzm	601
Muzyka wykorzystująca nowe technologie produkowania i nagrywania efektów akustycznych	614
Zmierzch partytury?	618
Postmodernizm	622
Muzyka polska	625
Karol Szymanowski	626
Muzyka polska w latach międzywojennych	634
W kręgu dawnych tradycji	635
Nowe kierunki	637
Muzyka polska w czasie II wojny światowej i w pierwszych latach po wojnie	640
Muzyka polska po 1956 roku	645
Grażyna Bacewicz	646
Witold Lutosławski	648
Kazimierz Serocki	651
Tadeusz Baird	654
Włodzimierz Kotoński	656
Krzysztof Penderecki	658
Wojciech Kilar	661
Henryk Mikołaj Górecki	663
Bogusław Schaeffer	665
Inni twórcy	667
Kompozytorzy polscy na emigracji	670
Epilog	674
Bibliografia	676
Indeks osób	681
Spis ilustracji	694